

סוג הבחינה: בגרות  
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ה, 2025  
מספר השאלון: 011261  
קובץ: תשובות סופיות

## עברית: לשון

### הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים.
  - ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.  
פרק א – תחביר  
פרק ב – מערכת הצורות  
יש לבחור באחד הפרקים – 100 נקודות
  - ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר (עמוד 4).
  - ד. הוראה מיוחדת: יש להקפיד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.
- שימו לב: שאלון זה מיועד אך ורק לתלמידים הלומדים במסגרת "סמסטר ראשון כבר בתיכון"  
שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.  
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

**בהצלחה!**

## תשובות סופיות

### פרק א: תחביר

#### שאלה 1

א. (1)

- I. משפט איחוי (מאוחד / מחובר): [אומנם גם בעבר התפשט מידע שקרי, איבר א] אולם בימינו השקרים מופצים במהירות רבה יותר. [איבר ב]
- II. משפט מורכב: [אם אנחנו שומעים משהו פעמים רבות, פסוקית תנאי אנחנו מתחילים להאמין] שהוא האמת. [פסוקית מושא]
- III. משפט פשוט.
- (2) החלק הכולל: צפייה בסרטונים, הקשבה להסככים וקריאת מאמרים בכל נושא. התפקיד התחבירי: נושא.

- ב. אנחנו לא נחשפים כמעט לעמדות אחרות, ולכן הסובלנות שלנו כלפיהן מועטה.  
(אפשר גם: "...ועל כן / ולפיכך / ומשום כך הסובלנות שלנו כלפיהן מועטה.")

#### שאלה 2

א. כידוע – הסגר

- רוב הגולשים ברשתות – נושא (הגרעין: הגולשים; רוב – לוואי, ברשתות – לוואי)  
נחשפים – נושא  
יום-יום – תיאור (זמן)  
לידיעות חדשותיות – מושא (חדשותיות – לוואי)

ב. (1)

- I. ידוע לנו [שבעת האחרונה כולנו צורכים ביתר שאת מידע מן המדיה החברתית]. – פסוקית נושא.
- II. החוקרים טענו: [ההפצה של ידיעות מזויפות מהירה יותר ורחבה יותר מההפצה של ידיעות אמיתיות]. – פסוקית מושא.
- (2) לטענת החוקרים, ההפצה של ידיעות מזויפות מהירה יותר ורחבה יותר מההפצה של ידיעות אמיתיות.  
(אפשר גם: לפי / לדעת / לדברי / על פי החוקרים, ...)

### שאלה 3

א. (1) I. ריבוי / הוספה. II. ניגוד.

(2) הרשתות החברתיות מהדהדות את התפיסות שלנו ומשפיעות על דרך החשיבה שלנו.  
(אפשר גם: "...מהדהדות את התפיסות שלנו, וגם / ונוסף על כך משפיעות על דרך החשיבה שלנו.")

ב. (1)

I. ...גם של מידע מובן מאליו, כמו סכנת שינויי האקלים.

II. בסופו של דבר אנחנו הגולשים נצטרך להחליט...

III. ...צעדים אחראיים ושקולים להתמודדות עם הבעיה: הטלת ספק, התעמקות בתוכן והשהיית הלחיצה על כפתור השיתוף.

(2) משפט I – לוואי. משפט II – נושא. משפט III – מושא.

ג. הסרט "מסכי עשן: המלכודת הדיגיטלית" מביא עדויות של בכירים לשעבר בחברות טכנולוגיות.  
(אפשר גם: "הסרט החדש, 'מסכי עשן: המלכודת הדיגיטלית', עורר בהלה של ממש.")

### שאלה 4

א. I. כיצד נוכל להימנע מהפצת מידע שגוי?

II. כדאי שנתייעץ עם אנשים קרובים.

III. הפצת שקרים היא (לא) עניין (חדש).

IV. הפצת המידע נעשתה זמינה הרבה יותר.

V. לעיתים המידע (אפילו) שקרי ומניפולטיבי.

ב. (1) משפטים II ו-IV (בשניהם "עוקבים" – שם עצם).

(2) במשפט II התפקיד התחבירי של המילה "עוקבים" הוא נושא.

במשפט IV התפקיד התחבירי של המילה "עוקבים" הוא לוואי.

ג. I. נחקרות – שם עצם.

II. נחקרות – פועל.

ד. בועז: לשיטתו "הנחקרות" היא שם תואר (לוואי של "ההטיות"), וה"א שבתחילתה היא ה"א הידיעה. אם כן במשפט יש נשוא אחד בלבד – "נקראת" – ולכן המשפט פשוט.  
עינת: לשיטתה ה"א שבתחילת "הנחקרות" היא ה"א הזיקה (שאפשר להחליף ב"ש": "שנחקרות"), ולכן "נחקרות" היא פועל – הנשוא של פסוקית לוואי [הנחקרות]. במשפט יש אפוא שני נשואים, והוא משפט מורכב.

## שאלה 5

א. הבינה המלאכותית מייצרת כמות רבה של תוכן, ומידע רב זורם אלינו מכל פינה. במציאות זו חינוך לחשיבה ביקורתית נהפך לעניין חשוב במיוחד. במסגרת חינוך זה התלמידים עוסקים בניתוח מידע, בשאלת שאלות ובגיבוש דעות מושכלות. ד"ר סוניה בן ג'אפר, מנכ"לית הקרן לחינוך, מדגישה: "תלמידנו חייבים לבחון בביקורתיות את המידע". לטענתה, כשמידע עלול להיות שגוי או מטעה, ההבחנה בין אמיתי לדמיוני הכרחית יותר מאי פעם.

ב. (1) אנו נחשפים לפרסומות ברשתות החברתיות.

(2) הפרסומות הן למוצרים שונים.

(3) המוצרים תואמים את אורח החיים שלנו.

## פרק ב: מערכת הצורות

## שאלה 6

א.

| הפועל             | השורש | הבניין |
|-------------------|-------|--------|
| לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ | ש-ע-ש | התפעל  |
| מְעוֹרְרִים       | ע-ו-ר | פיעל   |
| מְמַצְאוֹת        | מ-צ-א | הופעל  |
| מוֹצְאוֹת         | ו-צ-א | הופעל  |
| לְהַקְשׁוֹת       | ק-ש-י | הפעיל  |
| מְבִיעִים         | נ-ב-ע | הפעיל  |

ב.

| פעלים בבניין קל | פעלים בבניין נפעל |
|-----------------|-------------------|
| נתונים          | ניזונים           |
| נוטים           | ייראה             |
| נבחר            | נוספות            |

## שאלה 7

- א. צפית – פועל – השורש: צ-פ-י/ה, הבניין: פיעל, הזמן: עבר, הגוף: נוכחת.  
צפית – שם עצם – הבסיס: צפה (ציפה), הצורן הסופי: ית, משמעות הצורן הסופי: הקטנה.

ב.

| שם הפועל | הבניין | מילה מן הרשימה |
|----------|--------|----------------|
| לצפות    | קל     | מצפה           |
| לצפות    | פיעל   | צפה (ציפיה)    |

ג. הצפה, מצוף

ד. נקראים – קוראים  
מוכיחים – מוכחים  
נדון – דן

## שאלה 8

- א. (1) הורה, אופה  
(2) קוטל
- ב. (1) תפוסה  
(2) אות שורש  
(3) מוספית / תחילית (חלק מן המשקל)

ג.

| שורש ומשקל      | בסיס וצורן סופי |
|-----------------|-----------------|
| תגובה – ג-ו-י-ב | תגובן           |
| רשומה – ר-ש-ם   | תגובית          |

- ד. (1) הלחם בסיסים  
(2) השורש: ס-כ-ת; המשקל: הקטל

## שאלה 9

- א. (1) יוצרת – שם תואר; המיצר – פועל; יצירת – שם עצם.  
(2) נוצר
- ב. • אני בחור יצירתי – שם תואר (הצורן י' יוצר שם תואר: שייכות/תכונה).  
• יצירתי זכתה לביקורות חיוביות – שייכות / כינוי קניין (היצירה שלי).
- ג. המילה היוצאת דופן: פופולריות.  
משמעות הצורן הסופי בה: הפשטה (שם עצם מופשט).  
המשמעות המשותפת במילים האחרות: ריבוי נקבה (רבות).
- ד. (1) למשרד החינוך יש יותר מ-43 אלף עוקבים באינסטגרם; מחאת העוקבים הצליחה, והאומן הסיר את הידיעה השקרית.  
(2) שם עצם
- ה. (1) מתקשרים  
(2) מתקשרים – השורש: ק-ש-ר, הבניין: התפעל.  
מתקשרים – השורש: ת-ק-ש-ר, הבניין: פיעל.

## שאלה 10

- א. (1) הטית (הפעיל) חשיבה (קל); המנעות (נפעל) משתוף (פיעל).  
(2) דעה נפוצה  
– נפעל  
– אחר יעודי
- ב. (1) אחת ההמלצות בכתיבת סקירה היא ארגון המידע בתוך טבלה.  
(2) השורש: א-ר-ג-ן; הבניין: פיעל.
- ג. צריכה – קטילה.  
אמינה – קטיל.

כל הבגרויות בלשון עם פתרונות מלאים: [www.guyai.co.il/bagrut/lashon](http://www.guyai.co.il/bagrut/lashon)